

Gran Canaria. 8.-15.december 2007

En tematisk rejseberetning

1. Indledning

Med meget kort varsel besluttede vi os til at tage en uge i sol og varme. Vi checkede billige restrejser på internettet og faldt for en uge på Parque Cristobal i Playa del Inglés på Gran Canaria. 4000 kr for os begge to i en to-værelses bungalow med Apollo-rejser. Vi lejede bil hos Holiday Auto, 1200 kr. inkl. alle skatter, forsikringer og fri kørsel.

Efter 5 timers flyvning ankom vi i solskin og 24 graders varme. Vor bil viste sig at være en næsten ny Mercedes A, langt bedre end den bil, vi havde bestilt. I løbet af ugen kørte vi ca. 1200 km på denne ø, som kun er halv så stor som Fyn, men alligevel har en natur som et helt univers.

Øen er omtrent cirkelrund med op til 2000 m høje udslukte vulkaner i centrum og med dybe slugter som egerne i et hjul, udgående fra midten og skabt ved erosion gennem millioner af år.

Vulkanerne er dannet ved at de to geologiske plader på hver side af den midtatlantiske ryg har fjernet sig fra hinanden, hvorved flydende magma er strømmet op. Det er sket i flere perioder, første gang for ca. 15 millioner år siden. Der er tale om enorme mængder, der fra en havdybde på ca. 4 km ved Gran Canaria har dannet vulkanbjerger, der går 2 km op over havet.. Selv om vulkanerne blev højest midt på øen, er der dog også vulkaner og vulkankraterer overalt på øen. For eksempel er den

lille halvø nord for Las Palmas dannet af mindst to vulkaner. Det materiale, der er udspyt af vulkanerne har haft forskellig karakter. De fleste steder er det smeltet flydende lava, der er strømmet ud. Derved er der dannet hårde klipper, ofte basalt. Andre steder har materialet været finkornet aske, som i tidens løb har dannet en blød stenart, tuf, som der let kan graves i.

Øens urbefolkning, Guancherne har ofte haft deres boliger i huler, gravet ud i tufområder.

Guancherne er et folk, der er indvandret fra Nordafrika for omkring 2000 år siden. De var nær beslægtet med berberne i Atlasbjergene i Marokko. Da spanierne omkring år 1400 erobrede øen under hårde kampe, blev de overlevende Guancher solgt som slaver. I dag er de totalt udryddet. Vi har brugt en del af vort ophold til at følge deres spor både i landskabet og i museer.

2. På spor af Guancherne

I nærheden af Nordkysten, øst for Gáldar, der ses på kortet går en dyb slugt ned mod kysten. De dybe slugtdale hedder *barancas* på spansk, og denne slugt hedder Baranco de Valerón. Flere hundrede meter oppe over dalbunden er der en højst mærkværdig struktur **Cenobio de Valerón**. Under et dække af hård lava er der en lodret tufvæg, som er gennemhullet af et system af huler, der strækker sig dybt ind i bjerget. Det er Guanchernes værk. Tidligere troede man, at hulerne var en slags klosterceller. *Cenobio* betyder kloster.

Folketroen sagde, at det var et sted, hvor Guancherne holdt unge jomfruer, der skulle deltage i forskellige religiøse ceremonier. Blandt andet ved at sammenligne med lignende strukturer i Atlasbjergene, er man nu klar over, at det drejer sig om magasiner for korn og andre afgrøder, der var placeret så utilgængeligt for at beskytte dem mod røvere og pirater.

Cenobio de Valeyrón, detalje

Så højt oppe over dalen ligger Cenobio de Valeyrón

Denne fantastiske struktur er dannet ved, at en vulkan for millioner af år siden har efterladt en tufkegle. Ved et senere vulkanudbrud i nærheden har der lagt sig en klippeagtig lavaskal over tuflaget. Den ydre halvdel af dette lavalag er senere styret ned og har så efterladt tufvæggen under lavataget. Der er fundet en halv snes lignende kornmagasiner højt oppe i bjergene på Gran Canaria, men dette er det eneste, der er gjort tilgængeligt. På venstre billede kan man skimte lavlandet ude i horisonten. Vejen herop er hugget ind i siden på den klippe, der er hvid for oven (et gartneri under plastictag) og rundt om sidedalen til højre i billedet. Derefter ind til den øvre ende af slugten mod højre, således som det ses på billedet her ved siden af. Efter besøget fortsætter man ad vejen, der ses over gelænderet på billedet ovenfor. Denne tur stillede store krav til overvindelse af min højdeskræk.

Barranco de Guayadeque.

Denne dal går ind i landet fra byen Ingenio, der ses på kortet side 1 nær østkysten. Den er fyldt med huler, der har været beboet af Guancherne. Mange er stadig beboet. Der er således flere hulelandsbyer. I den nedre del af dalen er der et museum, der viser dalens historiske udvikling, både geologisk og arkæologisk. Det er et af de bedste af øens mange gode museer. Det ser på billedet her. Bortset fra ydervæggen er det bygget i huler. Øverst i dalen er der en restaurant, der ligeledes har til huse i huler.

I Guanche-museet

Efter en rundgang i museet kørte vi op i dalen. Overalt på de stejle sider i kløften var der huler, nogle meget højt oppe og utilgængelige.

Huler i bjergsiden

Nogle steder viste hvide felter i bjergvæggen, at hulerne stadig var beboede, idet der var muret en frontvæg op foran huleindgangen.

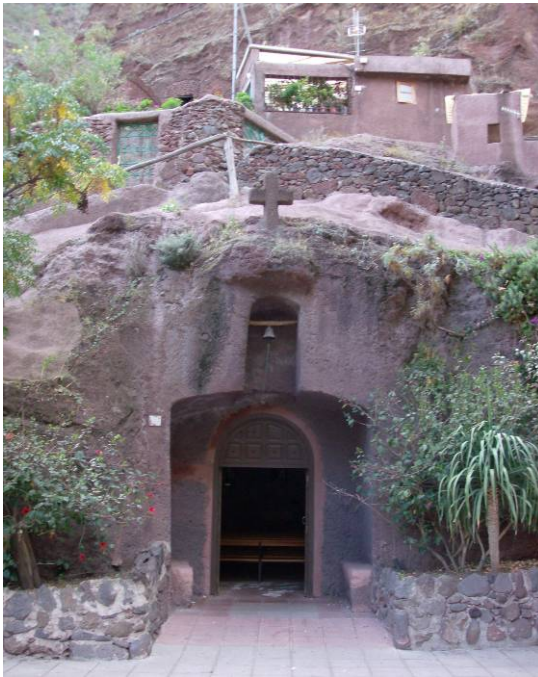

Et sted besøgte vi en hulelandsby. Man kunne kun færdes til fods ad velplejede trapper og gallerier.

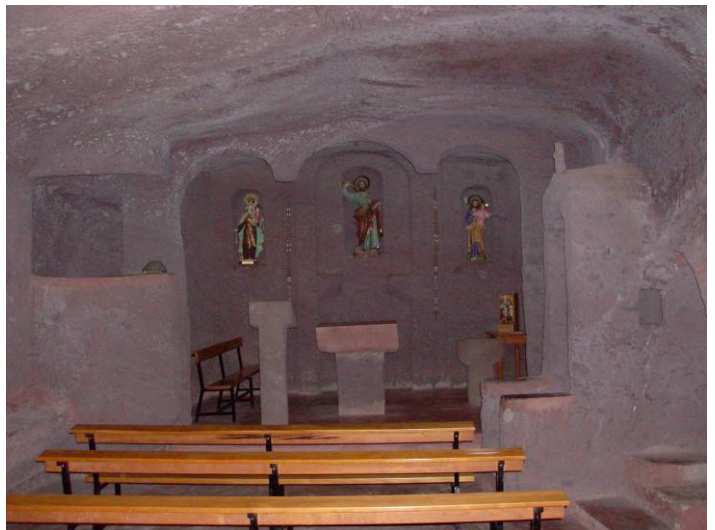

Der var offentlig belysning og en bronzeskulptur af en guanchepige.

Indgangen til huleboligerne var nydelig pyntet med blomster.

Her er restaurantens bar

Der var også en hulekirke

Højt oppe i barranco'en var der en mondæn .
hulerestaurant

Her er køkkenet

Vi foretrak dog at spise udenfor

Museo Canario.

I hovedstaden Las Palmas er en smuk gammel bygning indrettet som museum for Guancherne.

Her kan man se, at de foruden at bo i huler også byggede stenhuse.

De var dygtige keramikere, men havde ikke adgang til metaller og levede derfor på stenalderniveau.

Hulerne kunne være smukt dekoreret.

Vi ved ikke meget om deres religion, men dette er antageligt et gudeidol.

er

De døde blev balsameret og indpakket som mumier. Her en barnemumie med rester af det klæde, den har været indpakket i.

Ud fra fundne rester af tekstiler og skind kan man skønne, hvordan de har været klædt.

Ud fra deres legemsbygning, kranieform og DNA-analyser ved man nu, at de har været nært beslægtet med berberne i Atlasbjergene. Vi ved ikke, hvordan de er kommet over til øerne. Men vi ved f.eks, fra amforaer fundet i havet omkring øerne, at både romerne, fønikerne og antageligt også vikingerne færdedes i området. Da der ikke findes spor af, at Guancherne har været søfarende, er de måske kommet med skibe fra de nævnte folk.

Romerske og fønikiske amforaer, antageligt fra forliste skibe, fundet i havet ved de kanariske øer.

3. I Bjergbyer.

Vi ankom til Gran Canaria lørdag eftermiddag. Allerede den næste dag tog vi op til **Teror**, fordi vi vidste, at der om søndagen ville være et stort marked og valfart til kirken Nuestra Señora de Pino. Pinjemadonnaen, som kirken er opkaldt efter, er Gran Canarias skytshelgen. Vi blev ikke skuffet. Byen, som kan findes på kortet side 1 ligger op ad en stejl bjergside i en højde mellem ca. 800 og 1200m over havet. Vejen dertil går ad gode, men halsbrækkende veje. Der var meget tæt trafik op til byen og biler var parkeret alle mulige og umulige steder. Det lykkedes os at finde et underjordisk parkeringshus tæt ved marked og kirke.

Alt kunne fås på markedet – tøj, kanariefugle (der jo stammer herfra), BH'er, religiøse artikler, lokale oste, blomster og meget mere.

Kirken - Basilica de Nuestra Señora del Pino er Gran Canarias mest skattede religiøse samlingssted. (En basilika er et trefløjet rum med et højt midterskib båret af søjler og to lavere sideskibe). Her er der ingen problemer med at fylde kirken.

I en niche over alteret, som ses på det forrige billede, er der en figur af Pinjemadonnaen omgivet af en sølvudsmykning. Sagnet fortæller, at indbyggerne i Teror i 1481 så hende stå oppe i et fyrretræ.

Lige ved kirken er der et hus, der indtil for få år siden har tilhørt en af øens ældste og rigeste familier. Det er nu et museum, der viser, hvordan disse folk har boet. Her kommer nogle billeder fra vort besøg.

De smukke, træudskårne balkoner på hovedgaden er typiske for Gran Canaria

I en lille butik i en sidegade købte Inga sig et par bukser. Hun kunne vælge mellem røde og blå. Hun valgte de blå.

Agüimes.

Denne by er ikke vist på kortet, men den ligger lidt syd for Ingenio. Vi var i byen på vej til Barranco de Guayadeque. Her som mange andre steder på Gran Canaria er der en rigdom af skulpturer på offentlige steder. Her viser vi to. Den ene af en pige, der spiller cello. Det særlige ved den er, at der kommer smuk cellomusik fra den, når man nærmer sig. Den anden er af et par. Her det sære, at man, når man kommer tæt på, kan se, at den kvindeklædte i virkeligheden er en skægget mand, mens personen i herretøj er en ung kvinde.

Bygningsstilen i Agüimes var en hel anden end i Teror.

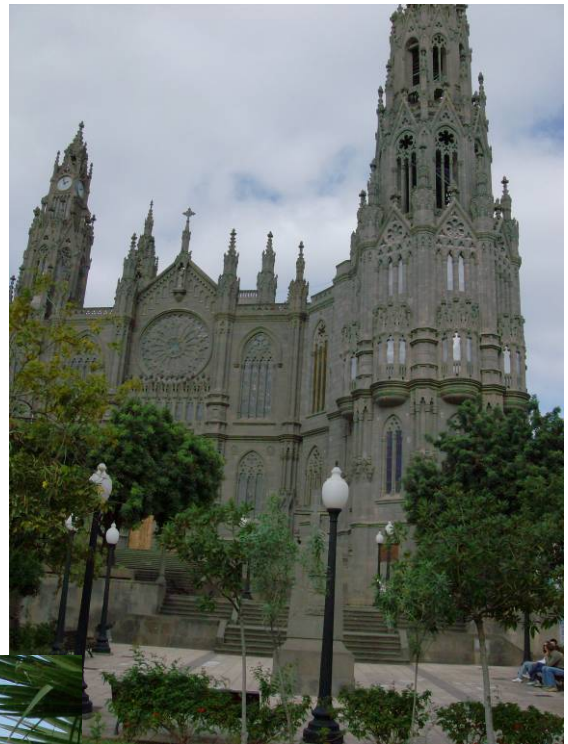

Arucas.

Arucas ligger i centrum for banandyrkningen på Gran Canaria. En meget rig bananavlser skænkede byen denne kirke. Han ville egentlig have udformet tårnet som en banan og på et billede af Jesusbarnet i kirken have vist den lille, mens han spiser en banan. Han fik dog af paven at vide, at det kunne han ikke, fordi man ikke kendte bananer i det hellige land på Jesu tid.

Her er vi på vej fra Teror til Arucas, der ligger i bjergene nord for Teror (se kortet).

Byen har en meget smuk park med drageblodstræer og selvfølgelig mange skulpturer. Drageblodstræer har deres navn fra den saft, der kommer fra træet, når det såres. Den er hvid, men skifter hurtigt til rødt. Der knytter sig mange sagn til denne safts undergående virkning. Dette træ findes i naturen kun på de kanariske øer.

Agaéte. Denne by ligger mod nordvest på øen, tæt ved den lokalitet, der på kortet hedder Guyaedra. Den kaldes også den hvide by. Den ligger i den nedre ende af en dal –Agaétedalen - med meget rig planteproduktion.

Højere oppe i Agaétedalen ligger den lille bjergby **San Pedro**. Her finder man på en bjergside huler, der af Guancherne har været benyttet som kornmagasiner, sådan som vi har set det ved Cenobio de Valeyrón. De grønne buske er en karakterplante i klippeområderne – den hedder Cardón på spansk. Den hører til Euphorbia-familien.

Galdar ligger i det nordvestlige hjørne af øen. Byen ligger op ad en vulkankegle, som for øvrigt også rummer guanchehuler, bl.a. den dekorerede hule, der er vist på side 5. Hovederhvervet er banandyrkning.

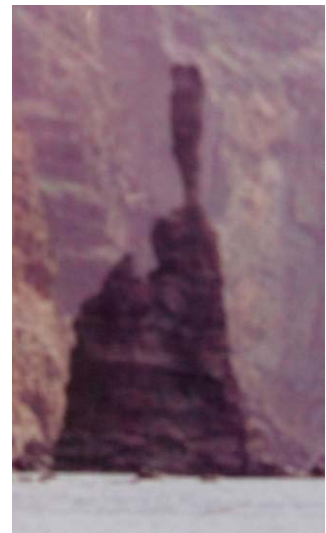
3. Havnebyer.

Tæt ved Agaete finder man havnebyen **Puerto de las Nieves**. Den har været en vigtig udskibningshavn for bananer, men er nu færgehavn for en norsk katamaranfærge til Tenerife. Den er også fiskerihavn, og her spiste vi nogle vidunderlige fisk i en lille restaurant på havnepromendaen. Vi fik hver to forskellige fisk. Den nederste hedder på spansk Breca – på dansk: rød blankesten, den øverste Chopa – på dansk: havrude. Begge af havbrasen-familien. Dertil saltbagte kartofler – papas arrugadas (rynkede kartofler) – en kanarisk specialitet, der spises sammen med en krydret marinade – mojo.

Tæt på havnen er der en klippe i vandet. Den kaldes Dedo de Dios – Guds finger. Navnet synes uforståeligt, men det bliver tydeligt hvis man ved, hvordan den så ud indtil for et par år siden, hvor fingeren brækkede af i en kraftig storm. På et billede så vi den i den oprindelige form.

Arguineguin, ligger på sydkysten (se kortet, side 1) og er en vigtig fiskerihavn. Den ligger tæt på sydkystens turistområder og er nu ved at blive opslugt af turismen med lystbådehavn og turisthoteller. Selvfølgelig spiste vi også fisk her. Det var også en rød blankesten, men denne gang så stor, at vi delte en enkelt fisk. Samme tilbehør som før. Mojo'en er i skålen mellem vore tallerkener.

5. Las Palmas.

Las Palmas er selvfølgelig også en havneby som de forrige, men den har så mange andre kvaliteter, så den skal have et afsnit for sig selv. Den ligger på øens nordøstlige hjørne. Den er også hovedstaden i den autonome provins Las Palmas, der foruden af Gran Canaria består af Lanzarote og Fuerteventura. Den har knap 400.000 indbyggere og er Spaniens ottende største by. Den ligger dels på en ganske smal kyststrimmel, men klatrer også op i de nærliggende bjerge. Denne beliggenhed gør, at det er en meget langstrakt

by – mere end 12 km lang og samtidig ganske smal. Det ældste historiske kvarter – Vegueta - ligger mod syd. Her finder man katedralen, flere museer og regeringsbygninger.

Her har vi Casa de Colon - Columbus hus, idet det hævdes, at han har overnattet her før sin første Amerika-færd. Det er et meget smukt museum med samlinger om Amerikas opdagelse, de præcolumbianske kulturer i Amerika og malerier bortset fra den allernyeste tid. Huset er en tidligere guvernørbolig. Der er en meget smuk gård.

Nogle præcolumbianske figurer fra Casa de Colon

Den nye tids kunst finder man i C.A.A.M. –Centro Atlantico de Arte Moderne. Det ligger også i et typisk kanarisk byhus, men er indvendig ombygget i meget moderne stil. Her så vi en særudstilling af den schweiziske maler Poul Klee's værker.

Foran Catedral de Santa Ana var der til vor overraskelse en skaldyrsfestival, hvor mange hundrede mennesker smagsede i krabber, langustere, rejer, muslinger mm. Desværre havde vi lige spist frokost, så vi var så mætte, at vi måtte afstå fra at deltage i orgierne.

Las Palmas-boerne kan tilsyneladende godt lide at feste. For da vi var ved Santa Ana et par dage senere var der ved at blive gjort klar til en julerockkoncert.

1 ^a Feria del Marisco de Las Palmas de Gran Canaria	
RACIONES	
PULPO A LA GALLEGA.....	9,00 €
MEJILLON VAPOR.....	5,40 €
EMPANADA ATUN	4,00 €
BUEY DE MAR O CENTOLLO UND.....	10,00 €
BEBIDA	
CERVEZA.....	1,00 €
REFRESCOS.....	1,00 €
AGUAS.....	0,50 €
ZUMOS.....	1,00 €
VINO RIBEIRO.....	1,00 €
MARISCADAS	
MARISCADA 1 PERSONA.....	15,00 €
MARISCADA 2 PERSONA.....	30,00 €
MARISCADA 4 PERSONA.....	60,00 €

Foran Santa Ana er der skulpturer af adskillige hunde. Da romerne besøgte øerne, fandt de, at indbyggerne havde mange hunde og gav derfor øerne navnet Hundeøerne-Insulae Canariae.

Las Palmas har mange moderne højhuse. Alle bygninger er i fint afstemte farver. Byen stiller gratis maling til rådighed til maling af facader, såfremt man vælger farver fra den afstemte palet.

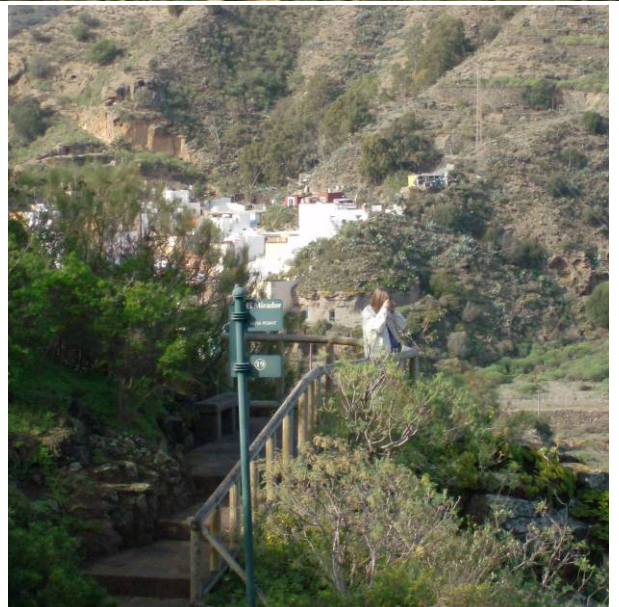
I Las Palmas havn var der flere olieplatforme

6. Den botaniske have.

Lidt vest for Las Palmas ligger den store botaniske have, der for 50 år siden blev oprettet af den svenske botaniker Erik Sventenius. Det er Spaniens største botaniske have. Vi ser her haven på et satellitbillede (Google Earth). Den ligger for det meste i en dal, men går dog også op ad den stejle bjergside forneden mod venstre. Her oppe ligger administration og forskning (nederst i billedet). Haven er delt i flere tematiske afsnit.

Billederne her er taget fra toppen af bjergvæggen. På højre billede er Inga på vej ned. Jeg turde ikke på grund af svimmelhed. I stedet kørte vi ad en stor omvej ned i dalen, hvor vi fandt den nedre indgang.

Gennem haven går der et vandløb, som denne bro krydser over.

På en stenbænk sidder havens grundlægger i bronze.

Her følger et potpourri af planter fra haven.

7. Turistområderne.

Gran Canaria har en befolkning på 700.000 indbyggere. Øen besøges af 4 millioner turister årligt. Gud ske lov er de koncentreret på en ganske lille del af øen – i det allersydligste, hvor det sjældent regner, og hvor solen næsten altid skinner. Dette område kan betegnes som et turisthelvede. Vi boede selv der, men var heldige med vort valg af opholdssted. Vi sov der, spiste morgenmad, tog så af sted på vore ture med bilen, kom hjem sent om eftermiddagen, tog en tur i poolen, lavede selv aftensmad i vor bungalow eller gik ud at spise.

Inga ved poolen

Erik forbereder dagens etappe

Inga laver morgenmad

Klar til afgang med vor Mercedes

Tæt ved Playa del Inglés, hvor vi boede ligger Maspalomas med enorme, ørkenagtige sandklitter.

Vi spiste en enkelt aften middag på Parque Cristobal. Det var en kanarisk buffet med kanarisk musik

Der var for øvrigt underholdning hver aften. Her et mexicansk Mariachi-orkester.

Længere mod vest ad Sydkysten er der adskillige andre turistbyer. Den værste er nok Puerto Rico, hvor et helt bjerg er overklisset med turistbebyggelse.

Overalt i turistbyerne er der enorme shoppingcentre med bl.a. restauranter, hvor turister kan være sikre på at kunne få mad som derhjemme, f.eks. på den danske kro.

Vi nød dog mere at komme ud i den store natur, selvom den kunne være mere barsk.

Blot er vi kede af, at vi ikke kom op i det centrale højland Las Cumbres (tinderne), som når op i 2000 meters højde. Vejene var for skræppe for min med alderen stigende højdeskræk. Så vi må nøjes med at vise det med dette billede, der findes i Casa de Colon.

Vi kan dog med sikkerhed sige, at på trods af denne mangel har vi nået meget på en enkelt uge, sikkert mere end de allerfleste, der tager til Gran Canaria.